

Geschiedenis van vliegveld Twenthe.

Voordracht van 27 september 2017 door Rien Tiehatten.

Werkzaam bij nationale en internationale luchtmacht, 12 jaar militaire historie.

Het wapen van de vliegbasis was de hellehond, de poortwachter was het inmiddels verwijderde jachtvliegtuig, de F-86K Sabre, die na restauratie als tweede poortwachter geplaatst wordt bij de ingang van vliegbasis Soesterberg.

De geschiedenis van vliegveld Twenthe begint op 28 september 1910, toen de Belgische luchtvaartpionier Jan Olieslagers met zijn vliegtuig Bleriot een half uur durende demonstratievlucht boven het vliegveld uitvoerde.

Het huidige vliegveld is ontstaan aan de oude Deventerweg in de gemeente Lonneker, op initiatief van een aantal Twentse industriëlen en ondernemers. De Enschedese industriëlen van Heek, Tattersall en Ledeboer kwamen in 1927 tot overeenstemming met Albert Plesman van de KLM, om een deel van hun heidegronden beschikbaar te stellen voor het realiseren van een vliegveld. In 1929 werd een stuk heide van 840 bij 770 meter (64 ha) tussen Enschede, Hengelo en Oldenzaal, vlakbij Lonneker, geschikt gemaakt voor de aanleg van een vliegveld. Op 29 augustus 1931 was de officiële opening van Vliegveld Twente door burgemeester Edo Bergsma van Enschede.

Op 18 juni 1932 landde het luchtschip Graf Zeppelin op het vliegveld, dat op doorreis was van Friedrichshaven naar Rotterdam en Prins Hendrik, generaal Snijders en Albert Plesman vlogen vanaf Twenthe mee. Hierbij waren 50.000 toeschouwers getuige van .

Vanaf 1932 was er een dagelijkse lijndienst tussen Twente en Schiphol en deze bleef bestaan tot aan de mobilisatie in 1939. Sinds 1935 is de Twentsche Zweefvliegclub actief op Twente en is daarmee de oudste nog aanwezige gebruiker.

Vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werd het vliegveld door defensie onklaar gemaakt door de grasmaten om te ploegen en gebouwen opgeblazen. Op 11 mei 1940 bezetten de Duitsers de vliegbasis en breidden het uit met legerplaats Zuidkamp en 3 startbanen in een driehoekvorm. Op 17 maart 1945 vallen de geallieerden het vliegveld aan met B17-bommenwerpers en ploegen het hele veld om en maakt het onbruikbaar voor vliegoperaties. Op 1 april 1945 valt Twente in Britse handen en zij herstellen het vliegveld erg snel, want op 3 april landden er de eerste vliegtuigen en werd het vliegveld gebruikt bij de ondersteuning van de opmars van de Engelsen naar Duitsland. In november 1945 droegen zij het over aan de Nederlandse krijgsmacht.

In 1946 kwam er een elementaire vliegopleiding met een mobiele verkeerstoren om veilig te kunnen opstijgen en landen en in 1948 kwamen de Spitfires en Gloster Meteors met bijbehorende opleidings-simulators. Ook kwam er veel engels materiaal, zoals brandweerwagens, luchtbewaking LPK en mobiele hangars. Technisch personeel (vliegtechnische dienst) werd in Engeland opgeleid om deze apparatuur te kunnen bedienen. In januari 1949 werden de Gloster Meteors overgevlogen naar vliegveld Leeuwarden voor stationering aldaar. In 1953 kwam er een aanvullende vliegopleiding op vliegbasis Volkel.

In 1962 kwamen de F104-Starfighters, een MTU opleidingseenheid en maakte Matje Jansen een noodlanding in Hengelo en Piet Bontekoe op missie met zijn F86 Sabre straaljager, kreeg boven

Almelo problemen, verliet met zijn schietstoel het vliegtuig, kwam veilig aan de grond en zijn vliegtuig enkele kilometers verder in de bossen van Junne (zie artikel oudommen.nl).

De RK-kapel van de Duitsers, is na de oorlog in 1948 nieuw opgebouwd en is er nog steeds, dit was de eerste soldatenparochie in ons land.

In 1969 kreeg de Nederlandse luchtmacht de beschikking over de Canadese NF-5 vliegtuigen, die vanaf Canada naar Twente werden gevlogen.

Veel gebouwen van de vliegbasis hebben door het vervallen van de militaire functie, een andere maatschappelijke functie gekregen, bijvoorbeeld de Officiersmess de Overmaat wordt particulier verkocht en gebouw "Kremlin" is in gebruik voor houtbewerking, autowerkplaats en studiezalen.

Huidige maatschappelijke functie.

Hulp bij vuurwerkcramp, kinderdagverblijf "de Vlieger", zwembad

Het gebouw van de militaire geneeskundige dienst wordt omgebouwd tot Bed/Breakfast.

De vliegbasis heeft jarenlang aggregaten geleverd aan de Military in Boekelo.

Herman Fischer